Kas sina sorteerid hapukurgipurke ja mahlapakke õigesti?

Orkla Eesti jätkusuutlikkuse juht Evelin Heiberg teeb Põltsamaa toodete näitel mõned tähelepanekud, mida ka kõige tublimad 47% hulka kuuluvad sortijad hapukurgipurkide ja mahlapakkide kogumisel paremini teha võiksid.

Orkla Grupi poolt eelmisel aastal seitsmes Põhja- ja Baltimaades läbi viidud uuringu kohaselt koguvad jäätmeid liigiti keskmiselt kaks kolmandikku (68%) inimestest. Kõige laisemad sortijad elavad Eestis (47%) ja kirglikumad Norras (81%).

„Eestlaste sortimislaiskus pole kinni niivõrd tahtes, vaid pigem napib teadlike valikute tegemiseks infot või on olemasolev info lihtsalt segadusse ajav," kommenteeris Heiberg uuringu tulemusi, mille kohaselt peab plastpakendi liigiti kogumist oluliseks 77% eestlastest ja 66% nendest ei saa aru, kas toote pakendit on võimalik suunata taaskasutusse või mitte.

Kas sina keerad hapukurgipurgilt kaane maha?

Heibergi sõnul teevad ka kõige teadlikumad sortijad aeg-ajalt vigu. Põltsamaa toodete sorteerimisel eksitakse näiteks klaaspurkide kogumisel, mille kaaned visatakse konteinerisse koos anumaga.

„Tegelikult võiks klaaspurgilt kaane enne äraviskamist maha keerata, et materjale oleks lihtsam hiljem taaskasutusse suunata," ütles ta ja lisas, et purgisuppide ja köögiviljahoidiste klaaspurgid vajavad ka õrna loputust, et need teisi konteineris olevaid puhtaid pakendeid ära ei määriks. „Veel parem, kui klaaspurk jõuaks klaasi-, mitte segapakendikonteinerisse, sest kildudeks läinud klaasi on pakendite vahelt väga raske kätte saada."

Heibergi sõnul näevad inimesed asjatult vaeva ka klaaspurgile pealekleebitud siltide eemaldamisega. „Moosi- ega supipurgilt ei pea silte maha kraapima ega vee abil lahti leotama, kuna seda tehakse nagunii hiljem klaasi ümbertöötlemisel tehases," kinnitas ta.

Kork ja mahlapakk käivad paaris

Selleks, et pakendikonteinereid ei peaks prügivedajad nii tihti tühjendama, soovitab Heiberg mahla kartongpakenditest ja teistest lihtsasti volditavatest pakenditest õhk enne äraviskamist välja pressida.

„Suru õhk pakendist välja ja viska pakend kokkupressituna segapakendi konteinerisse," õpetas Heiberg ja rõhutas, et erinevalt klaaspurgist tuleb mahlapakile alati kork peale jätta, sest muidu on seda hiljem väga keeruline taas ringlusse võtta.

„Ühekordsete joogipakendite korgid ja kaaned on ühed suurimad randade reostajad ning selle lahenduseks võtsime ka meie Põltsamaal esimese toidutootjana Eestis kasutusele mahlapakendite korgid, mis jäävad avamise järel pakendi külge," lisas Heiberg.

Kui kahtled, loe pakendit

Valesti käideldud pakendite eest trahvi ei saa, aga õigete valikute tegemiseks soovitab Heiberg alati toidupakend põhjalikult läbi lugeda. „Lisaks toitumisalasele teabele ja koostisosade nimekirjale leiab pakenditelt vajalikku infot, kuidas sellega kodus õigesti ümber käia."

Kuigi suurem osa Põltsamaa pakenditest on juba täna ümbertöödeldavad, siis 2025. aastaks on ettevõtte eesmärgiks kasutada 100% ringlussevõetavat ning 75% ulatuses ümbertöödeldud või uuenevast toormest pakkematerjale. „Aga selleks, et pakend ringlusse jõuaks, on vaja ka tarbija panust," rõhutas Heiberg.

Juba kolmandat aastat järjest rahvusvahelise uuringufirma Ipsose poolt läbiviidud ja Orkla Grupi tellitud uuring viidi läbi seitsmes Põhja- ja Baltimaade riigis: Taanis, Eestis, Lätis ja Leedus. Kokku osales uuringus 1000 inimest igast riigist.

ORKLA EESTI

Mida peavad eestlased kõige eestipärasemaks toiduks?

Eesti toidu Facebooki lehel toimunud küsitluse tulemusel peavad inimesed kõige eestipärasemateks toitudeks musta leiba, kama ja mulgiputru. Toiduajaloolase Anu Kannikese sõnul pole eestipäraste toitude esikolmik üllatav nii mõnelgi põhjusel. Rukkileib on olnud eesti köögi alustala juba tuhandeid aastaid – see on olnud igapäevatoidus nii keskne, et väljend: „Leib on laual," tähendas seda, et perel oli piisavalt sissetulekut. „Kõiki muid toite on nimetatud leivakõrvaseks, ka see näitab leiva suurt osa ja sümbolväärtust.

„Kodune rukkileiva tegemine on ka tänapäeval paljude perenaiste hobi ja oskus, mille üle uhkust tuntakse," rääkis Kannike. Kama on talupojakultuuris traditsiooniline suvetoit, mida söödi heinaajal hapupiimaga. „Meie linnaühiskonnas on ta endiselt menukas tänu sellele, et juba enne Teist maailmasõda hakkasid kamajahu tootma kohalikud toiduainetööstused, samuti hakati 1930. aastate lõpul kama propageerima kui rahvustoitu," rääkis Kannike. 1990. aastatel said kohvikutes ja restoranides menukaks kamamagustoidud, mis on kama populaarsust veelgi tõstnud.

Mulgipuder ehk seakõrnetega kartuli-tangupuder hakkas Kannikese sõnul levima 19. sajandi esimesel poolel Mulgimaalt ja sai seejärel tuntuks kogu Eestis. „Selle toidu väärtustamise eest on seisnud eelkõige mulgid, kes peavad seda oma kultuuripärandi tähtsaks osaks. Samas on toidu populaarsusele kaasa aidanud see, et seda valmistab ka kodumaine tööstus, nt Salvest ja Põltsamaa," lisas toiduajaloolane

Eestipäraste toitude esikümne hulka jõudsid ka kiluvõileivad, kartul ja mulgipuder ning teada-tuntud traditsioonilised jõulutoidud nagu verivorst, hapukapsas ja sült. Kõige eestipärasemate toitude TOP10: 1) must leib, 2) kama, 3) mulgipuder, 4) kiluvõileib, 5) verivorst, 6) hapukapsas, 7) sült, 8) mulgikapsad, 9) kilu, 10) kartul. Eestipäraste toitude TOP10 panid möödunud nädala jooksul kokku üle 280 inimese eesti toidu Facebooki lehel: https://www.facebook.com/Eestitoit. September on pühendatud eesti toidule. Juba kaheksandat aastat toimuvad eesti toidu kuu raames mitmed põnevad üritused üle Eesti, mille keskmes on kohalik ja maitsev tooraine.

KOGUDUSTE TEATED

EELK PÕLTSAMAA NIGULISTE KOGUDUS

Pühapäeval, 9. oktoobril kell 11 lõikustänupüha jumalateenistus, laulab koguduse ansambel. Pärast teenistust kirikukohvi.
Kolmapäeval, 12. oktoobril kell 10 piiblitund kiriklas.
Info poltsamaakogudus.ee

EELK KURSI MAARJA–ELIISABETI KOGUDUS

Jumalateenistus **igal pühapäeval kell 15.**
Lisainfo õpetaja Esa Luukkala tel 5811 3195.

SP ADVENTISTIDE PÕLTSAMAA KOGUDUS

Laupäeval, 8. oktoobril kell 10 piiblitund, **kell 11** jumalateenistus. Kõneleb Rein Kalmus.
Info poltsamaa.advent.ee

EKNK PÕLTSAMAA JORDANI KOGUDUS

Laupäeval, 8. oktoobril kell 11 palveteenistus.
Pühapäeval, 9. oktoobril kell 11 jumalateenistus.
Info: FB, www.jordan.ee, tel 5663 3720.

PÕLTSAMAA JEHOOVA TUNNISTAJATE KOGUDUS

Pühapäeval, 9. oktoobril kell 11 pooletunnine loeng teemal „Mis on ehtne usk ja milles see ilmneb?".
Info tel 524 1283. http://jw.org/> (Meist / Koosolekud).

EAÕK PÕLTSAMAA PÜHAVAIMU KIRIK

Pühapäeval, 9. oktoobril kell 10 liturgia.

MÜÜK

Müüa **küttepuid**:
kuiv lepp 30 cm – 4.50 €/võrk,
kuiv kask 30 cm – 6 €/võrk,
kuiv lepp 50 cm – 100 €/rm.
Tel 5691 9084.

Müüa **kartulit**, võimalik koju tuua. Tel 5385 6463.

Müüa **metsakuiva küttepuud** 50 cm, hind 65€ ruum. Kohaletoomisega Põltsamaa piires. Tel 528 0622.

MÜÜA KUIVI KÜTTEKLOTSE
3.30 € / 40 l võrgus,
TOOREST LEPPA
50 cm 70 €/rm.
Tel 5463 2432

MÜÜA KÜTTEPUID KALIKÜLAS
Kuiv kask – 5 €/40 l võrk
Müüa terassilauda, saematerjali ja höövelmaterjali.
Laos erinevad ristlõiked ja pikkused.
Tel 5332 2711

KARTUL Kalikülas
Laura, Bellefleur, Mary Ann. Kott 20 kg.
Vedu. Tel 524 6383

KINNISVARA

Soovin osta **korterit** Põltsamaale. Tehing kohene.
Info 5355 1996.

Ostan **korteri** või **korteriteks jaotatud maja** Põltsamaal. Sobib ka koos üürnikuga. Tel 5685 0421.

OST

Ostan **Tarbeklaasi vaase**.
Pakkuge ka mullidega.
Kuni 100€. Tel 5677 0569.

RENTIMINE

Soovin rentida **põllumaad** Põltsamaal või selle lähiümbruses. Garanteerin head hinnad ning hoolitsetud põllumaad. Tel 510 6423.

TEENUS

KAARDID ENNUSTAVAD.
Tel 900 1727.

Arvutiabi, telefonide ja koduelektroonika remont.
Tartu mnt 1a, Põltsamaa,
tel 5609 2204.

KUNSTIKOOLIS TÄISKASVANUTELE
neljapäeval
kell 17.30 –19 algajate joonistamine, maal;
pühapäeval
kell 12 –15 akvarellmaal;
teisipäeval
kell 15–19 keraamika,
kell 18–20 inglise keel.
Tule lossihoovi kohale või helista 5192 5845

PALMIPUU
- Ohtlike puude langetamine
- Tormimurdude likvideerimine
- Puude hooldusõikus
- Kändude freesimine
- Postiaukude puurimine

www.palmipuu.ee
tel 5554 4469

Mälestame

Teatame kurbusega,
et on lahkunud meie kallis

HEINO MÜLS
14. IV 1931 – 5. X 2022

Ärasaatmine Põltsamaa kirikust 8.10.2022 kell 11.
Lilli ja pärgi palume mitte tuua.

Omaksed

Meie siiras kaastunne
Reet Kingisepale
perega kalli isa

HEINO MÜLSI

kaotuse puhul.

Võisiku Kodu

Sai otsa aeg,
sai otsa tee ...

Südamik kaastunne
Reedale perekonnaga
isa
HEINO MÜLSI
surma puhul.

Töökaaslased
4. osakonnast

Ja tõuseb kõrge tähekaar
Su ette,
see taevatare
sinisärav värav...

Mälestame armast
sõpra
LEIDA LÄLLI
ja avaldame kaastunnet
lähedastele.

Perekond Bubnis